

Частина III

ТЕХНОЛОГІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ

УДК 378 [373.2:159.9]

Л. В. Козак

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У запропонованій статті розкрито сутність інноваційних технологій навчання та особливості їх застосування у підготовці майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології; доведено ефективність евристичних, проектних, інтерактивних технологій навчання у розвитку творчих, дослідницьких, комунікативних здібностей майбутніх викладачів, формуванні фахової компетентності, готовності до інноваційної професійної діяльності.

Ключові слова: ділова гра; евристичні технології; ігрове моделювання; інноваційна діяльність; інноваційна педагогічна технологія; інтерактивні технології навчання; педагогічна технологія; проектне навчання; технологія навчання.

Вступ. Підвищення якості педагогічної освіти, забезпечення її інтеграції у Європейський простір вищої освіти, привабливості, конкурентоспроможності на ринку праці вимагає подальшого вдосконалення організації навчального процесу у вищих навчальних закладах на засадах гуманності, особистісно-орієнтованої педагогіки, розвитку і саморозвитку студентів та передбачає: використання інформаційно-комунікаційних технологій, інтерактивних методів навчання та мультимедійних засобів; індивідуалізацію навчально-виховного процесу та посилення ролі самостійної роботи студентів та ін. (Галузева Концепція розвитку неперервної педагогічної освіти, 2013 р.). Вирішення окреслених завдань значною мірою залежить від прояву творчого потенціалу викладачів вищого навчального закладу, їх здатності здійснювати професійну діяльність на принципово новому рівні, спираючись на досягнення науки, потреби особистості і суспільства. За цих умов особливого значення набуває інноваційна професійна діяльність викладача дошкільної педагогіки і психології, метою якої є розвиток інноваційної особистості студента, формування його готовності до інновацій у системі дошкільної освіти. Саме тому у підготовку майбутніх викладачів мають бути закладені новітні педагогічні технології, оскільки сучасний викладач не може діяти, не оновлюючи методів навчання і не пропонуючи інноваційних рішень професійних завдань. Відповідно процес навчання майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології по-

винен бути організований таким чином, щоб забезпечувати їх підготовку до інноваційної професійної діяльності. Пріоритетом у цьому процесі має стати готовність майбутніх викладачів до організованих, але нестандартних науково-дослідницьких підходів, до постановки та вирішення професійних завдань, спрямованих на поглиблення фахових компетенцій, на саморозвиток, культуру та стиль міжособового спілкування. При цьому засобом формування особистості майбутнього викладача виступає інноваційна технологія навчання.

Упровадження інноваційних технологій у розвиток вітчизняної освітньої галузі популяризується у наукових працях В. І. Бондара, І. М. Богданової, Л. І. Даниленко, І. М. Дичківської, В. І. Євдокимова, О. О. Кіяшка, О. М. Козлової, О. А. Комар, О. І. Пометун, Л. В. Пироженко, О. Я. Савченко, С. О. Сисоєвої, О. І. Шапран та ін. Підготовка педагога до інноваційної професійної діяльності засобами інноваційних технологій навчання досліджується Ю. О. Будас, І. В. Гавриш, Н. І. Клокар, Л. А. Машкіною та ін.

Незважаючи на значну кількість досліджень з проблем педагогічної інноватики, актуальним завданням на сьогодні залишається пошук інноваційних технологій у підготовці майбутніх викладачів до інноваційної професійної діяльності.

Мета статті полягає у розкритті сутності інноваційних технологій навчання та особливостей їх застосування у підготовці майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності.

Сьогодні у педагогічний лексикон міцно ввійшло **поняття педагогічної технології**. На основі аналізу різних підходів до визначення поняття «педагогічна технологія», С. О. Сисоєва робить висновки, що означене поняття розглядається досить неоднозначно: це і раціональний спосіб досягнення свідомо сформульованої освітньої мети; і наука; і педагогічна система; і педагогічна діяльність; і система знань; і мистецтво педагога; і модель; і засіб оптимізації і модернізації освітнього процесу тощо (Сисоєва С. О., 2002).

На думку вченої, педагогічну технологію слід розглядати як «засіб реалізації мети, яку ставить перед собою педагог і яка завжди формується і розробляється згідно з певним концептуальним підходом і відображає певну систему педагогічних поглядів» (Сисоєва С. О., 2002, с. 76). Ми поділяємо думку, що у загальному смислі технологія – це розробка певної ідеї. Тому поняття технології навчального процесу справедливо розглядається як моделювання його змісту, форм і методів відповідно до поставленої мети.

Останнім часом у науковій літературі набуло поширення поняття «інноваційна педагогічна технологія», сутність якого автори тлумачать як «якісно нову сукупність форм, методів і засобів навчання, виховання й управління, яка привносить суттєві зміни у результат педагогічного процесу і розглядається як багатокомпонентна модель – така, що включає в себе: навчальну, виховну та управлінську інноваційні технології» (Даниленко Л. І., 2001, с. 20); «цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів» (Дичківська І. М., 2004, с. 338–339).

Ми дотримуємося визначення «інноваційна педагогічна технологія», яке подає О. І. Шапран. Вчена тлумачить інноваційну педагогічну технологію як таку, що «поєднує в собі науково-обґрунтовану систему дій, операцій та процедур, які забезпечують цілеспрямоване й поопераційне впровадження різних видів педагогічних нововведень, що викликають позитивні зміни в традиційному педагогічному процесі, модернізують і трансформують його» (Шапран О. І., 2008, с. 43).

За ознаками масштабності нововведення та інноваційного потенціалу виділяють дев'ять інноваційних педагогічних технологій, які набули поширення в практиці вищої школи, а саме: особистісно орієнтовані технології; нові інформаційні технології; модульно-рейтингові технології; технології розвитку творчості; ігрові технології; діалогові технології; проектні технології; технології цілепокладання та життєтворення; тренінгові технології (Інноваційні педагогічні технології : теорія та практика використання у вищій школі, 2008).

До основних характеристик інноваційних технологій навчання можна віднести такі особливості: активізація поведінки та мислення студентів; розвиток творчих, комунікативних здібностей; обов'язковість взаємодії студентів між собою і з викладачем; високий рівень залучення студентів у навчальний процес та ін.

У процесі підготовки майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності ефективно застосовуються інформаційно-комунікативні технології (Інтернет-технології, мультимедійні технології, технології електронної пошти), «кейс-стаді», евристичні техніки, «метод проектів», проблемне навчання, інтерактивні технології, тренінг комунікативної компетентності, рольові та ділові ігри, педагогічне моделювання тощо.

Розглянемо окремі з них.

Вчені відзначають, що без розвитку творчого мислення не буде жодних інновацій. Тому проблема розвитку творчих здібностей майбутніх викладачів за допомогою евристичної технології навчання є однією з найбільш актуальних.

Форми і методи евристичної технології – це завдання, результатом яких є створення майбутніми викладачами нових освітніх результатів: ідей, досліджень, проектів, творів та ін. Прикладами таких завдань можуть бути: написання есе, тез, наукових статей; складання кросвордів, тестів, сценаріїв, збірників педагогічних задач, структурно-логічних схем; виконання творчих проектів, завдань науково-дослідного характеру; розробка навчально-виховних заходів з обраної теми та ін.

У процесі дослідження нами було використано методи евристичної технології: метод евристичних запитань, метод конструювання понять, метод гіпотез, метод прогнозування; метод придумування, метод гіперболізації, метод аглютинації, мозковий штурм (А. Ф. Осборн), метод синектики (Дж. Гордон), метод фокальних об'єктів, метод вирішення ситуацій, метод морфологічного ящика (Ф. Цвікі) та ін.

Розглянемо особливості застосування деяких евристичних методів, що описані у книзі А. В. Хуторського «Дидактическая эвристика. Теория и технология креативного обучения» (Хуторской А. В., 2003).

Метод придумування. Створення нового, не відомого раніше продукту в результаті певних розумових дій. Метод реалізується за допомогою таких прийомів: заміщення якостей одного об'єкта якостями іншого з метою створення нового об'єкта; пошук властивостей об'єкта в іншому середовищі; зміна елемента досліджуваного об'єкта та опис властивостей нового, зміненого. Наприклад, магістрантам пропонувалося придумати незвичайні назви навчальних дисциплін, форм організації навчально-виховного процесу, нові методи і засоби навчання.

Метод евристичних питань (Квінтіліан). Для відшукування відомостей про будь-яку подію або об'єкт пропонуються наступні сім ключових питань:

Хто? Що? Навіщо? Де? Чим? Як? Коли? Парні поєднання питань породжують нове питання, наприклад: Як-Коли? Відповіді на дані питання і їх всілякі поєднання породжують незвичайні ідеї та рішення щодо досліджуваного об'єкта.

Метод аглютинації. Магістрантам пропонувалося поєднати якості, властивості, частини об'єктів, які в реальному світі не поєднуються, та намалювати їх, наприклад: сухий дощ, гарячий сніг, чорне світло, солонка сіль, страшно гарний, мовчазна бесіда, майбутня історія, регресійний розвиток, ідейний консерватор, фантастична реальність та ін.

Метод «мозкового штурму» застосовується для збору якомога більшої кількості ідей з приводу вирішення поставленої проблеми. В основу даного методу покладено принцип розведення в часі двох фаз творчого акту: генерування ідей і їх критичної оцінки. Робота відбувається у наступних групах: генерації ідей, аналізу та оцінки ідей, генерації контр-ідей. На етапі генерації ідей будь-яка критика заборонена. Отримані в групах ідеї систематизуються, об'єднуються за загальними принципами і підходами. Далі розглядаються різні перешкоди для реалізації відібраних ідей. Оцінюються зроблені критичні зауваження. Остаточо відбираються лише ті ідеї, які не були відкинуті критичними зауваженнями і контр-ідеями.

Метод синектики (Дж. Гордон) базується на методі мозкового штурму, різного виду аналогії: прямої (пошук схожих процесів, структур, явищ з абсолютно інших сфер), символічної (знаходження короткого опису завдання чи об'єкту), особистої (емпатія – ототожнення себе з об'єктом), фантастичної (виклад матеріалу у казковій формі), інверсії, асоціацій та ін. Активізація уяви, фантазії, залучення образів з далеких від змісту завдання сфер досвіду допомагають розірвати звичні смислові зв'язки. Так само як і в «мозковому штурмі», основна мета полягає в усуненні стереотипів мислення.

Метод морфологічного ящика або метод багатовимірних матриць (Ф. Цвікі). Знаходження нових, несподіваних і оригінальних ідей шляхом складання різних комбінацій відомих і невідомих елементів. Аналіз ознак і зв'язків, одержуваних з різних комбінацій елементів (процесів, ідей, явищ), застосовується як для виявлення проблем, так і для пошуку нових ідей.

Сьогодні для теоретиків і практиків освіти очевидно, що головними чинниками розвитку особистості є предметно-практична діяльність і взаємодія між людьми. Тому з усього різноманіття підходів і методів активізації навчання зупинимось на інтерактивних технологіях навчання, які застосовувалися нами у підготовці майбутніх викладачів до інноваційної професійної діяльності.

О. Пометун і Л. Пироженко вважають, що інтерактивними можна вважати технології, які здійснюються шляхом активної взаємодії учнів у процесі навчання. Вони дозволяють на підставі вне-

ску кожного з учасників отримати нові знання і організувати корпоративну діяльність, починаючи від окремої взаємодії двох-трьох осіб поміж собою і до широкої співпраці багатьох (Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід, 2002, с. 57).

Інтерактивні технології навчання дослідники поділили на чотири групи: коопероване навчання; колективно-групове (фронтальне) навчання; навчання у грі; навчання у дискусії.

До групового (кооперативного) навчання можна віднести: роботу в парах, ротаційні трійки, «Карусель», роботу в малих групах, «Акваріум». Під час роботи в парах майбутнім викладачам пропонувалися такі вправи: обговорити короткий текст, визначити ставлення партнера до даного питання, твердження і т.д.; зробити критичний аналіз роботи один одного; сформулювати підсумок вивченої теми тощо.

До фронтальних технологій інтерактивного навчання відносять такі, що передбачають одночасну спільну роботу всієї групи магістрантів. Це і обговорення проблеми у загальному колі (її застосовують з іншими технологіями), і «Мікрофон» (надається можливість кожному сказати щось швидко, по черзі, висловити свою думку чи позицію), і незакінчені речення (поєднується з вправою «Мікрофон»), і «Навчаючи-вчуся», і «Ажурна пилка», і «Case-метод», і «Дерево рішень».

У практиці професійного навчання майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології широко застосовуються ігрові інтерактивні технології, в основі яких лежить ігрове моделювання.

До ігрових технологій слід віднести рольові та ділові навчальні ігри, які найбільшою мірою відтворюють ситуації творчого професійного пошуку.

Центром рольової гри є навчальна проблема, яка може виступати джерелом нових знань, поглиблювати й розширювати уявлення учасників про педагогічну дійсність. В умовах ігрового моделювання відбувається перехід навчальної діяльності у навчально-творчу, оскільки створені умови сприяють використанню потенційних можливостей та творчих здібностей майбутніх викладачів.

У процесі дослідження проводилася рольова гра «Ідеальний образ викладача-інноватора». Мета гри полягала у створенні ідеального образу викладача-інноватора. Магістрантам було запропоновано проранжувати 20 характеристик і визначити ті, які найбільш важливі для здійснення інноваційної професійної діяльності. На першому етапі гри магістранти створювали індивідуальний образ викладача-інноватора, на другому – колективний. Критерієм для оцінки якостей і здібностей є їх значення для інноваційної професійної діяльності викладача.

За підсумками гри в командах складається «Пам'ятка» викладачу-інноватору. Після цього проводиться презентація і оцінка «Пам'яток», підводиться підсумок гри.

Педагогічна суть ділової гри – активізувати мислення магістрантів, підвищити самостійність майбутнього викладача, внести дух творчості в на-

вчання, підготувати до інноваційної професійної діяльності.

Під час дослідження нами проводилася ділова гра «Традиційна та інноваційна модель навчання у вищій школі» з метою формування у майбутніх викладачів знань про сутність і особливості традиційної та інноваційної моделей навчання, освоєння способів освітньої діяльності в рамках названих моделей навчання.

Ігрова ситуація полягала у формулюванні двох завдань, у пошуку їх рішень, аналізі та протиставленні отриманих результатів під час колективної розумової діяльності учасників; моделюванні педагогічної діяльності в рамках традиційної та інноваційної моделей навчання.

Проведення ділової гри передбачало такі етапи: 1) підготовчий (підготовка викладачем сценарію ділової гри та ігрового забезпечення, пояснення мети, завдань та правил гри); 2) підготовка до проведення гри (об'єднання магістрантів у мікрогрупи прихильників традиційної та інноваційної моделей навчання); 3) постановка завдань для кожної мікрогрупи; 4) пошук вирішення завдань у процесі колективної взаємодії протягом певного відрізка часу; 5) подання рішень поставлених завдань; 6) подання педагогом-організатором і захист кожною ігровою групою отриманих результатів; 7) вільна дискусія членів ігрових груп (вироблення узагальненого рішення з кожного завдання); 8) рефлексія гри (підведення підсумків гри).

Зазначимо, що ігрове моделювання дозволяє позбавитися від педагогічних стереотипів, шаблонів, що особливо важливо у формуванні та розвитку готовності до здійснення нововведень як складової інноваційної поведінки викладача.

Проектна технологія є однією з інноваційних технологій навчання і виховання, яка поєднує теоретичні знання та їх практичне застосування для розв'язання конкретних професійних проблем. У процесі дослідження доведено ефективність створення навчально-методичних проектів, спрямованих на професійну діяльність майбутніх викладачів, а саме: портфоліо «Цілісний навчально-виховний процес у вищому навчальному закладі» (навчальний курс «Педагогіка вищої школи»); «Комунікативне освітнє середовище вищого навчального закладу» (навчальний курс «Тренінг розвитку комунікативної компетентності викладача вищої школи»); «Розвиток дитини засобами мистецтва» (навчальний курс «Художня діяльність у розвитку мовлення дітей дошкільного віку»); методичний посібник «Інноваційні оздоровчі технології та діагностичні методики фізичного виховання в системі дошкільної освіти» (навчальний курс «Оздоровчі технології та діагностичні методики фізичного виховання дітей») (Козак Л. В., 2013).

Нами визначено такі етапи виконання проекту та зміст діяльності магістрантів і викладача на кожному етапі виконання проекту.

Підготовчий етап – уведення у проект, визначення теми й цілей проекту. Формування груп учасників, розподіл завдань між членами групи. Визначення джерел інформації, способів збору й аналізу інформації, форм представлення проміжних результатів та кінцевого продукту проектної діяльності, критеріїв оцінки результатів. Магістранти виробляють план дій. Викладач розкриває магістрантам перспективи дослідження, мотивує, консультує, коректує, пропонує ідеї, допомагає прогнозувати результат.

Дослідницький етап – збір інформації, вирішення поставлених навчальних завдань; обробка й аналіз інформації, обмін нею, що дає можливість ознайомитися з роботою кожного магістранта. Викладач спостерігає, консультує.

Технологічний етап – розробка технології створення навчально-методичного продукту; виконання операцій, передбачених технологією; створення кінцевого продукту проектної діяльності; формулювання висновків. Викладач опосередковано спрямовує роботу, допомагає (якщо є потреба).

Завершальний етап – подання результатів викладачеві та експертам; коригування діяльності (чи відповідає розроблений проект задуму, вимогам); підготовка до презентації кінцевого продукту (вибір форми та змісту презентації, доцільних засобів наочності); презентація проекту, його захист; оцінювання виконання проекту всіма учасниками; індивідуальна та групова рефлексія. Викладач допомагає в організації презентації отриманих результатів, обговорює можливі способи їхнього впровадження в практику.

Оцінювання проекту проводиться за такими критеріями: аргументованість вибору теми, обґрунтування потреби, практична спрямованість і значущість виконаної роботи; об'єм і повнота розробок, виконання етапів проектування, самостійність, закінченість, аргументованість запропонованих рішень, підходів, оригінальність теми, оригінальність матеріального втілення і представлення проекту; якість оформлення проекту тощо. Оцінюється також доповідь, уміння вести коректну дискусію, відстоювати свою точку зору; ділові і вольові якості доповідача: відповідальне ставлення, прагнення до досягнення високих результатів, працьовитість, доброзичливість, контактність.

Застосування проектних технологій у підготовці майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології сприяє створенню умов для глибокого й повного засвоєння навчального матеріалу курсу; виробленню вмінь і навичок проектування майбутньої педагогічної діяльності; розвитку гнучкості та критичності мислення, творчих і дослідницьких здібностей; підвищенню комунікативної активності; формуванню здатності до інноваційної діяльності.

Висновок. Отже, підготовка майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності набуває

ефективності, якщо магістранти відкриті для навчання і активно долучаються до стосунків та співпраці з іншими учасниками освітнього процесу, отримують можливість для аналізу своєї діяльності та реалізації власного потенціалу, можуть практично підготуватися до того, з чим їм доведеться зіткнутися найближчим часом у професійній діяльності. Практично всі ці вимоги дотримуються, якщо у підготовці майбутніх викладачів застосовуються інноваційні технології навчання,

що засновані на творчості, діалозі, кооперації та співпраці всіх суб'єктів навчання. Майбутнім викладачам необхідно цілеспрямовано і послідовно оволодівати інноваційними технологіями навчання, оскільки саме вони сприяють підвищенню мотивації до інноваційної професійної діяльності, розвитку інноваційного мислення, формують систему професійних компетенцій, створюють передумови для готовності впроваджувати в реальну практику освоєні інноваційні уміння і навички.

Литература

1. **Дичківська І. М.** Інноваційні педагогічні технології : Навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
2. **Інноваційні педагогічні технології: теорія та практика використання у вищій школі :** [монографія] / [Доброскок І. І., Коцур В. П., Нікітчина С. О. та ін.] / наук. ред. В. П. Коцур ; укладач О. І. Шапран. – Переяслав-Хмельницький, Видавництво С.В. Карпук, 2008. – 285 с.
3. **Козак Л. В.** Застосування проектних технологій у підготовці майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології / Л. В. Козак // Педагогічний процес : теорія і практика : Збірник наук. праць. – 2013. – Випуск 1. – С. 54–64.
4. **Оцінювання та відбір педагогічних інновацій:** теоретико-прикладний аспект. Науково-методичний посібник. / За редакцією Л. І. Даниленка. – К.: Логос, 2001. – 185 с.
5. **Інтерактивні технології навчання:** теорія, практика, досвід [Текст] : метод. посібник / авт.–уклад. О. Пометун, Л. Пироженко ; Благодійна організація «Вчителі за демократію та партнерство». – К.: А.П.Н., 2002. – 135 с.
6. **Сисоєва С. О.** Педагогічні технології: визначення, структура, проблеми, впровадження / С. О. Сисоєва // Неперервна професійна освіта: теорія і практика // Науково-методичний журнал. – 2002. – випуск 4(8) – С. 69–79.
7. **Хуторской А. В.** Дидактическая эвристика. Теория и технология креативного обучения. – М.: Изд-во МГУ, 2003. – 416 с.
8. **Шапран О. І.** Система інноваційної підготовки майбутнього вчителя в умовах навчально-науково-педагогічних комплексів. : дис. ... д-ра наук : 13.00.04 / Ольга Іллівна Шапран ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2008. – 412 с.

References

1. **Dychkivska, I. M.** (2004). Innovative pedagogical technologies. Kyiv: Academvydav (in Ukrainian).
2. **Dobroskok, I. I. & Kotsur, V. P. & Nikitchina, S. O.** (2008). Innovative pedagogical technologies: theory and practice of using in high school. V.P. Cotsur (Ed.). Pereyaslav-Khmelnytsky: Edition «S. V. Carpus» (in Ukrainian).
3. **Danylenko, L. I.** (Eds.). (2001). Assessing and selection of pedagogical innovations. Kyiv: Logos (in Ukrainian).
4. **Khutorskoy, A. V.** (2003). Didactical heuristic. Theory and technology of interactive education. Moscow: MGU (in Russian).
5. **Kozak, L. V.** (2013). Application of proective techologies in preparation of future teachers of preschool pedagogy and psychology. Pedagogichniy protsess: teoriya i practica, 1, 54–64 (in Ukrainian).
6. **Pometun, O. & Pyrozhenko L.** (2002). Interactive technologies of education: theory, practice, experience. Kyiv: Charitable Organization «Teachers vote for Democracy and Partnership» (in Ukrainian).
7. **Shapran, O. I.** (2008). System of innovative preparation future teacher in conditions of educational and scientific complexes. Doctor's thesis. Kyiv (in Ukrainian).
8. **Sysoeva, S. O.** (2002). Pedagogical technologies: definition, structure, problems, implementation. Neperervna profesiyna osvita: teoriya i practyka, 1, 54-64 (in Ukrainian).

Л. В. Козак

ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ДОШКОЛЬНОЙ ПЕДАГОГИКИ И ПСИХОЛОГИИ К ИННОВАЦИОННОЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В предлагаемой статье раскрыта сущность инновационных технологий обучения и особенности их применения в подготовке будущих преподавателей дошкольной педагогики и психологии; доказана эффективность эвристических, проектных, интерактивных технологий в развитии творческих, исследовательских, коммуникативных способностей будущих преподавателей, формировании профессиональной компетентности, инновационного мышления и культуры.

Ключевые слова: деловая игра; игровое моделирование; инновационная деятельность; инновационная педагогическая технология; интерактивные технологии; проектное обучение; эвристические технологии.

L. Kozak

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PREPARATION OF FUTURE TEACHERS OF PRESCHOOL PEDAGOGICS AND PSYCHOLOGY TO INNOVATIVE PROFESSIONAL ACTIVITY

In an offer article essence of innovative technologies of studies and feature of their application is exposed in preparation of future teachers of preschool pedagogics and psychology; it is well-proven that preparation of future teachers of preschool pedagogics and psychology to innovative professional activity acquires efficiency, if magistrants is open for studies and actively become familiar with to the relationships and collaboration with other participants of educational process, get possibility for the analysis of the activity and realization of own potential, can practically prepare to that with what it will be them to clash in the near time in professional activity, it is set that these requirements stick to, if in preparation of future teachers be used innovative technology studies, that based on creative work, dialogue, co-operation and collaboration all subject studies. Therefore future teachers need purposefully and insistingly to seize innovative technologies of studies, as exactly they assist the increase of motivation to innovative activity, development of the innovative thinking, form the system of professional competenses, create pre-conditions for a willingness to inculcate in the real practice innovative abilities and skills are mastered.

Keywords: business game; heuristic technologies; innovative activity; innovative pedagogical technology; interactive technologies; playing design; project studies.

Рецензенти

Побірченко Н. А. – д. психол. н., проф.,
Мачинська Н. І. – д. пед. н., доц.

Стаття надійшла до редакції 13.10.2014

УДК 76+75+64/378:004

Г. В. Брюханова

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТУ ДИЗАЙНЕРІВ ДРУКОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Для успішної діяльності у галузі поліграфії випускник вищого учбового закладу повинен мати у своєму освітньому багажі, окрім базового пакету освіти кожного фахівця художнього або дизайнерського профілю, специфічні знання та навички, необхідні для спеціалізації «Дизайн друкованої продукції».

Навчання у галузі дизайну не може існувати без включення комп'ютерної складової. Шляхом підвищення ефективності навчального процесу може стати електронний навчальний курс системи MOODLE.

Ключові слова: електронний підручник; інформаційні технології; комп'ютерні дизайн-технології; мистецька освіта; поліграфічне обладнання; професійна підготовка фахівців; художньо-проектна діяльність; MOODLE.

Постановка проблеми. На сьогодні головним завданням національної системи освіти є підвищення її якості, особливо у вищих ланках, необхідність зробити освіту більш глибокою та ґрунтовною, наближаючись до міжнародних освітніх стандартів. Це потребує підготовки відповідних високопрофесійних кадрів, технічного забезпечення, розробки дієвих методик у галузі теорії та практики фахового навчання, впровадження інформаційних технологій, і, напевне, додаткових інвестицій, що забезпечили б якнайшвидше вирішення цих задач.

Мета роботи: розглянути методи впровадження інформаційних технологій у освіту дизайнерів друкованої продукції в умовах росту інформаційного суспільства та необхідні умови для практичного засвоєння знань, одержаних сту-

дентом у процесі навчання, під час проходження виробничої практики.

Аналіз актуальних досліджень. Закон України «Про національну програму інформатизації», прийнятий у 1998 році, зі змінами та доповненнями 2001 та 2002 років, та Концепція Програми інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів, комп'ютеризації сільської школи, розроблена авторським колективом під керівництвом В. Огнев'юка, відіграли значну роль у вивченні проблеми інформатизації освіти та визначення напрямку її розвитку.

Значний вклад у просування дослідницького пошуку у галузі розробки педагогічних методик привнесено роботами Н. Беявіної, М. Дергач, О. Чайковської та ін.